

Lehmann: Jeg har ved en tidligere Leilighed tilladt mig at henlede Regjeringens Opmærksomhed paa, hvor særdeles ønskeligt det vilde være, at de Lovforslag, der skulle behandles her paa Rigsdagen, saavidt muligt maatte blive forelagte ved selve Rigsdagens Aabning, for at Sessjonen ikke skulde forlænges ud over det virkelige, til Forretningernes Tilendebbringelse nødvendige Tidrum, og for at Arbeidet kan blive nogenlunde fordeelt mellem de forskjellige Tidspunkter, hvoraf Sessjonen vil komme til at bestaae. Jeg troer, at de Bemærkninger, jeg i den Henseende har tilladt mig, ere i og for sig rigtige, og ogsaa have fundet Samstemning hos mange af Thingets Medlemmer. Jeg troer, at naar vi saaledes kunne være berettigede til at udtale et Ræste eller stille en saadan Fordring til Regjeringen, have vi dobbelt Opfordring til at stille denne Fordring til os selv, idet jeg mener, at de Forslag, der ønskes indbragte, (naturligvis med den Undtagelse, at de ikke ere motiverede ved pludseligt indtraadte Omstændigheder) bør være udarbejdede inden Sessjonens Begyndelse og strax forelægges her. Hvis dette var skeet med det nærværende Lovforslag, saa vilde efter al Sandsynlighed dets Behandling nu allerede have været færdig her i Landsthinget. Jeg troer, at det vil være Anledning til at tage under Overveielse, om der ikke bør virkes hen i denne Retning ved Forretningsregulativet. Efter det tidligere Regulativ var Bestemmelsen den, at, naar et privat Forslag var indbragt, udfordredes Thingets Samtykke til, at det kunde fremmes, men dette er ved den sidste Forandring i Regulativet ændret derhen, at ethvert privat Forslag har en Retsadkomst til umiddelbart at komme til 1ste Behandling. Det fortjener nu maaskee nærmere Overveielse, om det ikke vilde være rigtigt, og om det ikke vilde være en berettiget Tanke, der udtaltes i Regulativet, naar det udtalte, at denne ubetingede Retsadkomst indskrænktes til de første fjorten Dage efter Thingets Sammenkomst, saaledes at da skulde ethvert Forslag, der indkom, strax nyde Fremme, hvorthos det maaskee ogsaa kunde fortjene at komme under Overveielse, om der, forsaavidt Forslag indkom senere end en Maaned

efter Sessjonens Begyndelse, da ikke skulde fordes kvalificeret Majoritet, for at det kunde nyde Fremme. En saadan Bestemmelse er imidlertid ikke nu taget i Regulativet, og jeg vilde derfor finde det saameget mere ubilligt at anvende dette Princip paa det nærværende Lovforslag, da det saavel i Henseende til dets Realitet som i andre Henseender ikke vil berede nogen særdeles Bønsfællighed. Men, hvad jeg derimod troer at maatte udtale, er, at det er min fuldkomne Overbeviisning, at saavel de private som offentlige Lovforslag bør fremkomme saa tidligt, at Thinget ved en fornuftig Arbejdsfordeling strax kan træde i fuld Virksomhed, og jeg har saameget mindre troet at burde undlade at gjøre dette gjældende her, da det Forslag, der her er Tale om, er et privat, og da jeg for saa Dage siden tillod mig at gjøre en lignende Bemærkning ved et af Regjeringen indbragt Lovforslag.

Hvad Sagens Realitet angaaer, da har det været mig hjært af den ærede Forslagsstiller at erfare, hvad jeg naturligvis nu har glemt, at jeg for en Række Aar siden har udtalt, at der i og for sig ikke er noget Principstridigt i, at de, der have Nyttens af en Ting, betale den eller bidrage dertil. Jeg troer, at det er i og for sig et forstaaeligt Princip, og det er bekendt, at det gjøres gjældende praktisk i mange foldige Tilfælde; for at tage et meget stort Exempel skal jeg kun anføre, at Udgifterne til Retspleien bæres af dem, der have Brug for Retspleien; den hele Sportellovgivning gaaer ud fra, at de, der have en væsentlig Nytte af en vis Institution, ogsaa skulle bære en væsentlig Andeel af de derved forarsagede Udgifter. Naar man nu saameget har bestridt dette Princip's Anvendelse med Hensyn til Veiene, da er det ganske sikkert begrundet deri, at de fleste Bomme ikke give større Indtægt, end at Oppebørselsomkostningerne sluger dem, at der er et overordentlig Misforhold tilstede imellem Udbyttet og Oppebørselsomkostningerne, og at holde en Bom, at paalægge de Væisfærende Afgifter blot for at føde Bommanden, er jo reent ud sagt usforstaaet. Da denne Sag i sin Tid var under Forhandling i en anden Forsamling, blev det